

နေပြည်တော် ပြည်သူ့ဆေးရုံကြီး (ခုတင် - ၁၀၀၀)၊ ဆီးချိုရောဂါ ပညာပေးကုသဌာနနှင့်
အထူးကုပြင်ပလူနာဌာန(၂) ဖွင့်ပွဲအခမ်းအနားတွင် ပြည်ထောင်စုဝန်ကြီး ဒေါက်တာမြင့်ထွေး
ပြောကြားခဲ့သည့်မိန့်ခွန်း ကောက်နုတ်ချက်

နေပြည်တော်

၂၀၁၈ ခုနှစ်၊ နိုဝင်ဘာလ (၁၃)ရက်

- မကူးစက်နိုင်သောရောဂါများ ကာကွယ်နှိမ်နင်းရေးလုပ်ငန်းများကို ယခုအချိန်မှာ အထူး အလေးထားဆောင်ရွက်ခြင်းမရှိပါက နောင်လာမယ့် (၅)နှစ်တာကာလအတွင်းမှာပင် ကိုင်တွယ် ထိန်းချုပ်ရန်ခက်ခဲမယ့် ပြည်သူ့ကျန်းမာရေးပြဿနာကြီးအသွင် ဖြစ်လာမှာဖြစ်ပါတယ်။
- ဆီးချိုရောဂါလို မကူးစက်နိုင်သောရောဂါများကို ကာကွယ်ထိန်းချုပ်ရာမှာ ဆေးပညာဘာသာရပ် မျိုးစုံမှ specialists in Diabetes, Cardiovascular, Orthopedics, Ophthalmologist, Dieticians, Public Health Specialists, Counselors, အစရှိတဲ့ ပညာရှင်များက ကုသစောင့် ရှောက်မှုပေးရန် လိုအပ်သလို ပြည်သူ့ကျန်းမာရေးမဟာဗျူဟာ၊ နည်းဗျူဟာများကို အဓိကထား အသုံးပြုဆောင်ရွက်ရမှာ ဖြစ်ပါတယ်။
- ရောဂါဖြစ်ပွားမှုများ လျော့နည်းစေဖို့အတွက် ပြည်သူ့ကျန်းမာရေးနည်းလမ်းများနဲ့ ဆောင်ရွက် ရမှာ ဖြစ်ပါတယ်။
- ဝန်ကြီးဌာနအနေနဲ့ မကူးစက်နိုင်သော ရောဂါကာကွယ်နှိမ်နင်းရေးလုပ်ငန်းများကို ဦးစားပေး လုပ်ငန်းများအဖြစ် သတ်မှတ်ဆောင်ရွက်လျက်ရှိရာ ကျေးလက်ကျန်းမာရေးဌာနနှင့် ဒေသန္တရ ကျန်းမာရေးဌာန (၁,၇၇၅)ခုမှာ အပတ်စဉ် ဗုဒ္ဓဟူးနေ့တိုင်း ဆီးချိုသွေးချိုရောဂါ၊ သွေးတိုးရောဂါ ကုသရေးဆေးခန်းများ ဖွင့်လှစ်ပြီး ပြည်သူများလက်လှမ်းမီစေရန်အတွက် ကျန်းမာရေး စောင့်ရှောက်မှုပေးလျက်ရှိပါတယ်။
- အဲဒီ ဆေးခန်းတွေမှာ သွေးတွင်းသကြားဓာတ်စစ်ဆေးခြင်း၊ သွေးပေါင်ချိန်တိုင်းခြင်းတို့ကို ဆောင်ရွက်လျက်ရှိပြီး ရောဂါရှိသူများကို ကုသမှုပေးခြင်းနှင့် ညွှန်းပို့ကုသခြင်းတို့ကို ဆောင်ရွက် လျက်ရှိပါတယ်။
- အမေရိကန်နိုင်ငံမှ Direct Relief အဖွဲ့အစည်းနှင့် နားလည်မှုစာချွန်လွှာ လက်မှတ်ရေးထိုးပြီး ကင်ဆာရောဂါနှင့် ဆီးချိုရောဂါကုဆေးဝါးများ ရယူဆောင်ရွက်သွားမှာ ဖြစ်ပါတယ်။

- (၂၀၁၇)ခုနှစ်၊ အောက်တိုဘာလအတွင်းက “ကိုယ်လက်လှုပ်ရှား ဆေးတစ်ပါး” ခေါင်းစဉ်နဲ့ နှိုးနှောဆွေးနွေးဖလှယ်ပွဲကျင်းပခဲ့ကာ ထွက်ပေါ်လာတဲ့ ဆွေးနွေးအကြံပြုချက်များနှင့်အညီ လုပ်ငန်းစဉ်များ ချမှတ်ဆောင်ရွက်လျက်ရှိပါတယ်။ “ကိုယ်လက်လှုပ်ရှား ဆေးတစ်ပါး” ဆောင်ပုဒ်နှင့်အညီ ပြည်သူများ ကျန်းမာရေးပိုမိုတိုးတက်ကောင်းမွန်စေရန်အတွက် ကိုယ်လက် လှုပ်ရှား အားကစားလေ့ကျင့်ခြင်းကိုလည်း အားပေးဆောင်ရွက်လျက်ရှိပါတယ်။
- ကျန်းမာရေးအသိပညာမြှင့်တင်ရေးဌာနခွဲမှလည်း ဆီးချိုရောဂါ အပါအဝင် မကူးစက်နိုင်သော ရောဂါများဆိုင်ရာ ကျန်းမာရေးအသိပညာပေး လက်ကမ်းစာစောင်များကို ပြုစုလျက်ရှိပြီး အဲဒီ လက်ကမ်းစာစောင်များကို ဆေးရုံဆင်းလူနာများအား ပေးအပ်သွားမှာဖြစ်ပါတယ်။
- ဝန်ကြီးဌာနမှ mobile tablet များကို အခြေခံကျန်းမာရေးဝန်ထမ်းများ၊ မြို့နယ်နှင့် တိုက်နယ် ဆရာဝန်များထံသို့ ဖြန့်ဝေပေးလျက်ရှိရာ အဲဒီ mobile tablet များကို အသုံးပြုပြီး ကျန်းမာရေး အသိပညာပေးခြင်းများကို လုပ်ဆောင်နိုင်ရုံသာမက မကူးစက်နိုင်သောရောဂါ အပါအဝင် ရောဂါများ ဆိုင်ရာစစ်တမ်းများကိုလည်း ကောက်ယူနိုင်ပါတယ်။
- အဲဒီစစ်တမ်းတွေ ကောက်ယူနိုင်တဲ့အတွက် ရောဂါဖြစ်ပွားမှုအခြေအနေများကို ပိုမိုတိကျစွာ သိရှိနိုင်မှာဖြစ်ပြီး လိုအပ်တဲ့တုံ့ပြန်ဆောင်ရွက်မှုများကို လုပ်ဆောင်နိုင်မှာဖြစ်ပါတယ်။
- လုပ်ငန်းဆိုင်ရာ လမ်းညွှန်ချက်များကိုလည်း အခြေခံကျန်းမာရေးဝန်ထမ်းများထံ အဲဒီ mobile tablet များ အသုံးပြုပြီး တပြိုင်တည်း ဖြန့်ဝေသွားနိုင်ပါတယ်။
- မြန်မာနိုင်ငံဆိုင်ရာ ဒိန်းမတ်နိုင်ငံသံရုံးရဲ့ ကူညီပံ့ပိုးမှုဖြင့် mobile tablet များမှာ ထည့်သွင်း အသုံးပြုနိုင်ရန် Safe Delivery Application ကို ရေးဆွဲနိုင်ခဲ့ပြီး ယခုအပတ်အတွင်းမှာပဲ ဆီးချို ရောဂါဆိုင်ရာ အသုံးချဆော့ဝဲ application ကို mobile tablet များမှာ ထည့်သွင်းအသုံးပြု နိုင်တော့မှာ ဖြစ်ပါတယ်။
- ဆီးချိုရောဂါကုသမှုဆိုင်ရာ clinical messages, treatment guideline အစရှိတဲ့ နောက်ဆုံးပေါ် ကုသမှုနည်းလမ်းများကို ကျန်းမာရေးစောင့်ရှောက်မှုပေးသူအားလုံးထံသို့ ဖြန့်ဝေပေးသွားရမှာ ဖြစ်ပါတယ်။
- ကျန်းမာရေးဆိုင်ရာ စံပြုအချက်အလက်များ (Standardized Health Messages) စာအုပ် ကိုလည်း ပြုစုနိုင်ခဲ့ပြီး တိုင်းရင်းသားဘာသာစကားများသို့လည်း ဘာသာပြန်ဆိုနိုင်ခဲ့ပါတယ်။

- အဲဒီစာအုပ်မှာပါဝင်တဲ့ အကြောင်းအရာအချက်အလက်များကို ထပ်မံမွမ်းမံဖြည့်စွက်ဖို့အတွက် လည်း ပညာရှင်များအားလုံးမှ ဝိုင်းဝန်းဆောင်ရွက်စေလိုပါတယ်။
- ဆေးရုံတက်လူနာများနဲ့ လူနာစောင့်များကို ကျန်းမာရေးအသိပညာပေးရန်အတွက် ဆေးရုံကြီး များမှာ ကျန်းမာရေးအသိပညာပေးခန်းများကို ထားရှိဆောင်ရွက်သွားရမှာ ဖြစ်ပါတယ်။
- အဲဒီ ကျန်းမာရေးအသိပညာပေးခန်းများတွင် ရုပ်မြင်သံကြားစက်များနဲ့ ကျန်းမာရေးအသိပညာပေး ရုပ်သံများ ပြသထားရှိရမှာဖြစ်ပါတယ်။
- တခြားဆေးရုံကြီးများမှာလည်း အခုလို ဆီးချိုရောဂါပညာပေးကုသဌာနများ ပြုလုပ်ဆောင်ရွက် သွားစေလိုပါတယ်။
- ဝန်ကြီးဌာနရဲ့ လုပ်ငန်းများကို အားလုံးစုပေါင်းပြီး ဝိုင်းဝန်းဆောင်ရွက်ကြစေလိုပါတယ်လို့ ပြောကြားခဲ့ရင်း နိဂုံးချုပ်အပ်ပါတယ်။

ဖွင့်ပွဲအခမ်းအနား တက်ရောက်သူများစာရင်း -

- ကျန်းမာရေးနှင့်အားကစားဝန်ကြီးဌာန၊ ဒုတိယဝန်ကြီး
- ပြည်သူ့လွှတ်တော်၊ ကျန်းမာရေးနှင့်အားကစားဖွံ့ဖြိုးတိုးတက်ရေးကော်မတီ၊ ဥက္ကဋ္ဌ ဒေါက်တာစံရွှေဝင်း
- နေပြည်တော်ကောင်စီဝင် ဦးတင်ထွန်းနှင့် မြန်မာနိုင်ငံဆိုင်ရာ ဒိန်းမတ်နိုင်ငံ သံအမတ်ကြီး H.E Mr. John Nielsen
- ကျန်းမာရေးနှင့်အားကစားဝန်ကြီးဌာနမှ အမြဲတမ်းအတွင်းဝန်၊ ညွှန်ကြားရေးမှူးချုပ်များ၊ ဒုတိယညွှန်ကြားရေးမှူးချုပ်၊ ဆေးရုံအုပ်ကြီးများ၊ ပါမောက္ခများ၊ အထူးကုဆရာဝန်ကြီးများ
- မြန်မာနိုင်ငံမိခင်နှင့်ကလေးစောင့်ရှောက်ရေးအသင်း ဥက္ကဋ္ဌ
- မြန်မာနိုင်ငံအမျိုးသမီးရေးရာအဖွဲ့ချုပ် ဥက္ကဋ္ဌ
- နေပြည်တော်ပြည်သူ့ဆေးရုံကြီးမှ ဆရာဝန်များ၊ သူနာပြုများနှင့် ဝန်ထမ်းများ
- သူနာပြုသင်တန်းကျောင်း(နေပြည်တော်)မှ ကျောင်းအုပ်ကြီး
- သားဖွားသင်တန်းကျောင်း(နေပြည်တော်)မှ ကျောင်းအုပ်ကြီး
- Novo Nordisk မှ တာဝန်ရှိသူများနှင့် ဖိတ်ကြားထားသော ဧည့်သည်တော်များ။

(ဤမိန့်ခွန်းသည် ပြန်ထောင်စုဝန်ကြီး၏ လက်ရေးမူမှ ပြန်လည်ရိုက်နှိပ်ထားခြင်းဖြစ်ပါသည်။)